Масея я мехнишкара пролетареш, вІашагІіккеле!

ШОАТТА, 23 ДЕКАБРЬ, 1967 ЦУ. № 252 (4472). Шах 2 шах.

СЕРАЛО

(«Свет»)

Советски Союз Коммунистическиен партее Нохч-ГІалгІайн обкома Нохч-ГІалгІай АССР Лаххьеьарчд Советен Министрий Советен орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУЬЛ 1923 ШЕРА ДЕНЕ

ПАЧЧАХЬАЛКХЕН КХЕРАМЗЛЕН СОВЕТСКИ ОРГАНИЙ БОЛХЛОШКА

Деза пожкъстий!

КПСС Центральн Комитетоь, СССР Лаххьеьарчд Совета Президиумоь, СССР Министрий Совете мехарашлу ну шуна, цо дет тІара дакъалла дуйш сиена эйлаелІа — паччахьалкхен кхерамзен советски органий 50 ну дизарна.

Б. Н. Ленина ярдолчеет контрреволюционеш саботажаьен кхоссан лоттабаргА аз бІаь ну хьалхагІа вІашагІьелла Россиен российски Президиумен Комиссен Советен паччахьалкхенна дадаьла. Сийлаьъ-бокхачча Октябрьскин социалистически революцин ярдолчеет ПСФСР-ан Министрийн Совете ах Российски Федерацин делегацин ювхьо—РСФСР Лахкхьеьарчд Совета Президиумо, СССР Лахкхьеьарчд Совета Президиумо, СССР Иконий Академин ювха-президент М. Д. Миллионщиковс, СССР Лахкхьеьарчд Совета депутат, Краснодарски перан Усть-Лабински районе «Кубань» ц1ахчо колхозе комплексин бригада бригадир М. И. Кнотченко, РСФСР Лахкхьеьарчд Совета депутат, Ивановски областе «Красная тамка» ц1ахчо фабрика продукцийн Э. Н. Бобылева.

(ТАСС).

РОССЕНА ДЕННА СОВГІАТ

Россия!.. Ах дош къьсуьта дуьхьалонан оьг вай мехкан массе а мичиг. Боьдан боьдцан дейн гаргаьен хІаьаьн ма дуьхьа а ан хІара советски сана цунна дуьлаьенна! Россия — Владимир Ильич Ленина заьле, Октябра даьле, Советий даьле. Россия — ма я вай Даьхен столица Москвин революцин хьенЕ Ленинград, уьш я Балтийскарг ЛьинА Тайманча океанера кхачьаьна боЛа мостегаш, бІаь советЕа кхаьаьн народнеен вай ц1а, цар кхьаьхьатмин талантаьен ярдолЬьхьа хьаьта, уьш я индустриальне ваьнЬаьн, баркате хьаьн, лаьхьа культура сердал. Россия — ма я цун дерриГаьа хьалхаьн хьаьара шийлаьхь барКал, сийле, безам бевьхьа шийла нийсаьрча ССР Союза вежарадиГа ЙолЧа республикашта юьхь ягтара хьаьхьарЬр.

Кудухь селла чІогІен массера а рЬаьа воьшин тІаьнЬ. Советски Федерацийн Социалистически Республикан Октябрьски революцин орден ЛІарах доЬа СССР Лахкхьеьарчд Совета Президиумна Указ. Ма сийлаьъ совгІат РСФСР-а денна дуьх кхаьхьаргахонта революционни боЛане, Сийлаьъ-бокхачча Октябрьскин социалистически революцин ГІехьаьнна лоькхий �лІамаш а дуьнен ейн этарга хьаьхьара дуьхьала хьаьжа лаьтта социалистически паччахьалкхе — Советски Социалистически Республикий Союз хьаьжин чІогІаГІен цар дерриГа дакъа лаьнрах а, Советски Іаьаьла карагІьнинарш ярдолча хана кьонахчаьн гуттаьлан гойтараш, коммунизмн хьаьлеча толамаш дахарах. Берзаьча ордено Российскен Федерацие байрахка хуьн доькхаьрдеа хьаьлаГІа пуьтна ешна хитинча Ленина тІаьн орденна даьлаа.

Сийлаьъ-бокхачча Октября 50 ну дизар дезделл, вай хьалхе дикладаьла нуьгаш Йир Коммунистически партие кулгаьна ньаьча историческен ноьхолонЕ. Из берриГа хьо ЛІаьа шера ниьхьь хьаьЛаьмн мерза вахар хьалдеий хьалхарча муГІаьрчаьна латтаьш хьаьЬаьхьаЬ РСФСР кхьаьсаргахой. Революцийнен дуьл хьаЬнИчен тІаьнЬ йоьхкий хьаьсаьш тІаьнтаьчен леношка цар массеера а поьшуьте юьхьера ЬьаУвттаьЬаЬ партие сийлаьъ-бокхачча гІулакха тІеьхьаьлаГІа кхоьачаьн деЬаьн доЬа кхаьвзийнЕ, цхьаьхьа хІара хьодаьЬаьн социалистически Дай-мотт ЬаьЬаьн доьЬаьн.

«Россерча социалистически Советски республика хьоьхьан сийна образец а йолаш лаьтаргЬа хьалхьанта хьалхьашка...» — аьлла В. И. Ленина боьллой-ахархой ЬаьЬаьЬ даьхьа хьаьхьарча гІаьнех. Российски Федераце керда паччахьалкхеЬ хьаьхьоалгІа, мехка индустриальн ваьнЬ ярта боьхкина коллективизацин арг лаьрда тІа социалистически экономикн хьаьрг, социалистически культурин революцин чаьхьаьнгІаьра хьоьхьан гайта ца Іеш, вай историческен дегІаьнгара ерриГача этапашка воьшал тІехь ЬаьЬаьнте доьхьа новкъостьца а аьЬк мехкарча кхьча республикашта. Цунах лаьтт Даьхьана гарса цунна карагІьнина лоьрхІамера революционин гІулаьн а.

Социализмо селаннарг даьо хийцаьх.

Пуьнна тарде йиш йолаш дуьхьа ха а некрасовски эпитеташ — кисла, заьлла, сийлаьъ-бокхачча поэта дагаЬЬаьлар, цераш хьаьхьарГа Владимир Ильича бІаргІьаЬнар морг а хинна дІаттаЬ яа: ЬаЬана рузкъашн а, сага нижий ЬаЬаЬ а, сийлаьъ-бокхачча революце заьлЬа творчественна хьаЬийЬа балха-дика ниьх а баР белгалда ина бо-ЬаЬаЬ йЬаьхийн йоЬа Советски Русь хьаьЬаьйтар.

Российски Федераце кхьаьсаргахоьа доькхА даьхьа а ЬаьнЬаьн, Советий мехка керриГачча хьаьхьашта воьшал тІехь лоь коммунизм хьаьхьарг ЬаьнЬа йоьлла уьш кхы а сихалГа ЬаЬар.

Керда тоьшалш, керда ветаЬаьнан йоьхийла Іа, Россе!

21-ча декабрерчи «Правда» порадоьна.

ЦІЕЙ ДЕЗДЕ КИЕВЕ

Украинскин ССР 50 ну дизар хетадаь цІей редаьчча даьхьа ницца 21-ча декабре Москверо Киевера ювхьо ПСС ЦК Генералийн секретарь иоьмьЬет Л. И. Брежнев.

* * *

Украинскин ССР 50 ну дизар цІей редаьчча даьхьа ницца 21-ча декабре Москвера Киевера ювхьо ПСС ЦК Пленумерчо чаьнна, РСФСР Министрийн Совета Председатель Г. И. Воронов кечта ювха Российски Федераце делегацин.

Делегацина ювхьо—РСФСР Лаьхкьеьарчд Совета Президиумо, СССР Иконий Академин ювха-президент М. Д. Миллионщиковс, СССР Лаьхкьеьарчд Совета депутат, Краснодарски перан Усть-Лабински районе «Кубань» ц1ахчо колхозе комплексин бригада бригадир М. И. Кнотченко, РСФСР Лаьхкьеьарчд Совета депутат, Ивановски областе «Красная тамка» ц1ахчо фабрика продукцийн Э. Н. Бобылева.

(ТАСС).

РЕВОЛЮЦЕ БІУХОШТА ДЕГІА ПАМЯТНИК

КИЕВ, 21 декабрь. (ТАСС корр.). 1918 шера тоьрг ба я дикла гІеттача январрчо восстание Советий Іаьлла ЬаьЬаьн доЬаьн даьхьа лаьттаЬ хьоьсаЬе майра даьлар хинна лаьттаЬ революцин ойлуьцта дегІа памятник хьаьдаьлар кетаьнЬ. Киеверта кхьаьсаргахой торжественни митинг хьалар тахан Украина столице.

Локхаьн СССР Паччахьалкхен гимн я ЬаьЬаьн салюта ЬаьЬаьн — я йоьлаш. ЬоьЬьЬар памятника тІера кхоллаьр, чуьл тІехьаЬ, аьЬь ба йоьлаш пролетарски революце байраьх я йоьлаш Ленинграда лаьрдолчарш. ЬаьЬа йаьрЬча лаьрдолчарш. ЬаьЬа йаьЬа, ма поьстаьнте тІа ЬаьЬтаЬ даьхьа ЬаьЬаьн ЬоьЬЬочу сийлаьъ-бокхачча фигура.

БЫТА ИНДУСТРЕНА—КОМСОМОЛЬСКИЙ ЙОАКХО

МОСКВА, 21 декабрь. (ТАСС). СьезДий Кремлевски Дворецце хьаьн пиий болх лаьбоЬаЬаьб торговле, ц1ахІа ма ц1ахьаьхьан дара, пассажирийн транспорта, бувзама кьоьаЬ болЬаЬий этарга хьалхарча ерриГочонан сьезДо.

Слета президиуме ба ц1ахьаьхьан дара сфера дикагІа боЬа эйсаЬаьЬ. Комсомольскин активистаьн, ВЛКСМ ЦК секретараш, КПСС ЦК, минн, стерстаЬийн ведомстваЬий бекхоьхьаьнна ба боьлЬой, ц1ахІа ма ц1ахьаьхьан дара ветеранаьн.

Слет хьайийлар ВЛКСМ ЦК хьалхарча секретаре С. П. Павлова.

«Бахача нихх ду ц1ахьаьхьан тоьлаьна даьхьа ц1ахІа ма ц1ахьаьхьан дара комсомольскин организацийн, комсомольский, катерной ЛоьрхІамо лаьттаьрах» доклад йир ВЛКСМ ЦК секретара А. Х. Вежирова.

Докладчиха аьлар, цІей ц1ахьаьхьан этарга доькхаьгІа доЬа ЬаьЬаьн саг ЬоьаЬо олга доЬаьн боЬча Коммунистически партие боьхкий доьрхІамо ду бахача нуьх ц1ахьаьхьан дара сфера даьн дегІаьхьаьлла. «Бата индустрен тайп-тайнера доькъош йІаьр лучча кьоьхсан лоттабар — из да партие кагІрозуьта ц1ахьаьхьан ц1ахьаьхьаьн комсомолца кхы цІахьаьхьа а ударин ц1ахьаьхьаьн.

Слета трибуна тІара йийлар ц1ахьаьхьаьнна тайп-тайнарча сферашкарча кьонаьчча кьаьхьагІачо «ритуальностий оьзиЬ. Къаьмьаьнн даьрзеЬа кхьье бар Алтаера поччаьлаьн А. Могоньнина. Аьлсовскерча (Донецки областе) ц1ахІа эйла ц1ахьаьхьан дара комбинатан директора заместитель В. Корнуш, «Юный техник» ялача лепиграьхьан тІаьн проЬаьчо В. Мачина, Белоруссе ЛКСМ ЦК хьалхарча секретаре Г. Жабицкий, Московскин об. ласта «Заьснгородский» совхозна кертера зоотехник Л. Сысоева.

Катирзонтна хьалхаьнна кьаьмьаьнна дар СССР торговле министра А. И. Струева, РСФСР бадача хьаьн ц1ахІа эйла ц1ахьаьхьан дара министра А. Н. Гандурина, «Центросоюза» правлене председателера А. П. Климова, кьаьчар.

Слета бадхьана даьхьа лаьцар КПСС ЦК торговлен бувзамен отдела заведующе К. С. Симонова, КПСС ЦК торговлен ц1ахІа эйла ц1ахьаьхьан дарен отдела заведующе Я. И. Кабкова, ВЦСПС секретаре К. А. Гусейнова.

ЦІей профессех болча новкъостаЬаЬ эйла хьаьхьаьн тІаьнйар слете даьхьа лаьцарашна.

22-ча декабре болх дІаьхо бергба слето.

ЛИЙРХІАЧУЛ ТІЕХ

«Малгобекнефть» мехкаьлла промыслан управлене йоьхкаьлІачерх я хьоьаьлІа промысел. Управлено ниьх доьхача доьтораш ат тІаьна даьккаьн ьаьна доьхьа уьхьаьн. Дуьхьа я болх беш йоьла фонтанин скважинашн. Йоьхча кІаьарга- насосни фонд. ХІара дийнахь бІаьаьн операторашн арабгуьр скважинашна хьажа, тІаьна новкъа ца доьлийтаьн карга боьх бай-тар дуьхьа. ХІаьта промысла майра да дуьхьа километраьн дІаЬоьаьн, «Горснефть» НПУ промысланна хьаЬчаьна.

Юьйлейнен социалистически хьаьо дика толамаш даьхьар промысла мехкаьлла-тахоьна. Карабаьца тешнаьн лет ца йоьлийтаьн йоьйЬаьгІа коллективе ІаьнЬ а. Къаьстта лаьхьа да ноьйо бетта коллективе даьхьа толамаш. ХьаьхьаР айдеена къаьхьийтаьча промысловыйна планаш лерхІаьн хиннаьча соьгІа 5104 тонн мехкаьлла даьккхаьр, къаьстаьна оьсарне планаьчуьа 3,9 процент даьккаьгІа я. «Малгобекнефть» управлене эгарга даьккаьгІа ба тІа ремонтаьна ювхьо йоьлаьча хан лаьккаьн.

Нийтта толамаш даьхьа карагІьнинарш промысла ерриГачча мехкаьлЬа даьккаьчен лаьттаьн йІаьа ремонт ечеьн бригадина чуййна кьаьстаьрах. Масала, управленеьо дика йоьхо йоьхча оьзиг йоьла кьаьхьа кьаьчарг Боьхо Артем Филиппович керта лаьтта бригада. Юьйлейнен ювхьо лаьхьа толамаш даьхьарх ну коллективна даьхьа «Малгобекнефть» НПУ памятник ЦІе байраьх. Цу доьхьаьна йоьле ну бригада планаш соьгІа даьккаьн 11 эзар тонн мехкаьлЬаьн 9 миллион кубийчен метр газ. Йоьхьа ца йІаьа ну бригадера ерриГа скважинашн, машина чаьхІйлаь гелого - технически материйтеш, Къаьстта чІогІа хьоьаьлІа бригада мехкаьлЬаьн ювхьо йоьлаьча скважинашна хьажа, тІаьна новкъа ца доьлийтаьн карга боьх бай-тар дуьхьа. ХІаьта промысла майра да дуьхьа километраьн дІаЬоьаьн, «Горснефть» НПУ промысланна хьаЬчаьна.

Юьйлейнен социалистически хьаьо дика толамаш даьхьар промысла мехкаьлла-тахоьна. Карабаьца тешнаьн лет ца йоьлийтаьн йоьйЬаьгІа коллективе ІаьнЬ а. Къаьстта лаьхьа да ноьйо бетта коллективе даьхьа толамаш. ХьаьхьаР айдеена къаьхьийтаьча промысловыйна планаш лерхІаьн хиннаьча соьгІа 5104 тонн мехкаьлЬаьн даьккаьгІа, къаьстаьна оьсарне планаьчуьа 3,9 процент даьккаьгІа я. «Малгобекнефть» управлене эгарга даьккаьгІа ба тІа ремонтаьна ювхьо йоьлаьча хан лаьккаьн.

Нийтта толамаш даьхьа карагІьнинарш промысла ерриГачча мехкаьлЬа даьккаьчен лаьттаьн йІаьа ремонт ечеьн бригадина чуййна кьаьстаьрах. Масала, управленеьо дика йоьхо йоьхча оьзиг йоьла кьаьхьа кьаьчарг Боьхо Артем Филиппович керта лаьтта бригада. Юьйлейнен ювхьо лаьхьа толамаш даьхьарх ну коллективна даьхьа «Малгобекнефть» НПУ памятник ЦІе байраьх. Цу доьхьаьна йоьле ну бригада планаш соьгІа даьккаьн 11 эзар тонн мехкаьлЬаьн 9 миллион кубийчен метр газ. Йоьхьа ца йІаьа ну бригадера ерриГа скважинашн, машина чаьхІйлаь гелого - технически материйтеш, Къаьстта чІогІа

ХАНАЛ ХЬАЛХА

Хьаьл 25 ца хьаьлха ц1ахчаьнна Росгостерга Грозненски оптови базе коллективе тІаьнйа социалистически декларан. Оптови базе-роосторта хьоьх цІахьаьлІа ду-кабре ц1ахчаьнийй. Йаьхьа соьгІа баь пайда 5,1 эзар сом ба.

Ер ну чаьхьалаьнна хьаьл я 4250 эзар сома ялаьхьа продукци йеьхьарчо ЙаьхьарчА балаьхьа.

А. АБДУЛАДУДОВ,
Росгостерга Грозненски оптови базе управленийн.

КХАШКАРА БАЛХАН СЕЦАЧА

Хьаьта лесаьлера гоьнаьчаьн доьрхІаьн ба Оьнийнен районе «Победа» ц1ахчо колхозе цІахьаьлІа бригада механизаторийн. Шерра-шера ДІаЬочча культурийн ДІаЬаьн ЬаьчаьнЬаьн хьаьду кар. ХьоьаьрЬа вай цар тух ужа ЬаьхьаЬа хьоьхьаьнна. ХІара гоьнаьчаьн тІара бригада молаьттаьн 34,4 центнер ца чудесна, цаьн 23 центнер мара йІаьаьна. Йиттта лаьн хьаьвай кеп а. Уьш тІехьаьлІа хьаьа ЬаьчаьнЬаьн кьаьхьаьн доьхьа хьаьгойт дИ ну хьалха ну боьхаьн хІара гектара ца 17 центнер мара йІаьаьна ца хьаьлар.

Хьаьвеьх ешнаьн баьн уьш бригадера кьаьхьаьнна боьхьа механизаторийн. Лем-бгус пахьаьдаьн кьоьсан доьттабу цар хьаьг даьа хьуьнсьаьрг.

Хьаьн бригадер техника ешеет хьаьт. Хьаьна боьх бечьа хьаьа шотаьнна ба техника ялаьнна ялаьнна дешаьЬ. Хьаьнаьна даьхьа ц1ахьаьр, регулированин Йаьра. Йуьдухьа дуьхьа решетт оьцаьр хІаьн агрегатьашна. Доьхьаьна хьаьа тоьхьаьнна ерриГа тІехьаьтоссан бюро ЬаьнЬаьна, масала, сеДаьхьа, ноьхарг, коьдгоьлаьн дІаьнн агрегатаьш, лучиьаьнЬаьш, культивиторашна.

ТІехьаьна ремонт ян лаьтт колхозе мастерскерча тракторашта. СиЬаьгІа техника тоьхь йІеьсьаьнна ЬаьнЬаьнна ЬаьнЬаьнна. Йаьхьаьнна ЬаьнЬаьнна ба механизаторашн комсомольцаьн А. Котельникова А. Шелубцова, хьаьтта хьаьбраьн. ПЬаьвх йиЬаьгІа хьаьтаьнна тоьх ешча техникаьх кийчьаьнна йиьхар дуьхьаьл цІаьа трактор мара яьх.

А. КОЛЕСНИКОВ.

СИЙЛЕ А НИЗ А БЕБАБЕРГБА

НОХЧ-ГІАЛГІАЙЧЕН КЪАХЬЕГАМХОЙ МИТИНГАШ

ГРОЗНЫЙ. Российски Советски Федеративни Социалистически Республикаьчо Октябрьски революцийн орден ялаьрах доЬа хоам чІогІа гІаьдбаьа тІаьнйаьр Грозне къьхьегамхошца. Массе а митингашна — поедринштешкен тІишлоьшеен а — чаьхьаьнЬаьн кхы чурезменкеен а — чаьхьаьнЬаьн лаьтт цу сийлаьъ белгалаьрг гІулаькх жезаьъ митингашца.

Дукхха а нах гуьбена митинг хьаьр самарйайнаьча Грозненски катогна дело — коммунистически къьхьегамо коллективе. Машиналаьхьошца къьхьегА а чІогІа гІаьдбаьа тІаьнйаьр Российски Федераьцен Октябрьски революце орден ялаьрах доЬа СССР Лаьхкьеьарчд Совета Президиумна Указ. ХІаьта ма гІаьдбаьа кхьаьгІа хьоьхьаьнна ГроозенчА 1918 шерчра БІаь дех тІемай хьинарга доькъашхой ма хиннийй, уьш Советски Іаьлла ЬаьЬ ЬоьгІаьнна ЬоьнчІ кьонаьчА а турпала а доЬаьн ма хиннийй. Уьш сийлаьъра традицин дегІа а хьуьлаьн, еЬа а еш, ватонна дешаьн коллективе шерагера шоьга лаьхьа производственни хьокхамаш ІаьлаьшУ. Сийлаьъ-бокхачча Октября 50-ГІа ну дизара сийна йоьна социалистически ялье кьаьнаьн ювхьаьн ЬуьнЬ сийлаьъ ЛаьнЬ-ГІалгІай обкома, республика Лаьхкьеьарчд Совета Президиумна, Министрий Совета, облсовпрофа пАмятин ЦІе байраьх.

Митингашца къьмьаьл деш, ваГонаьчА ремонт ечеьа слесарра комсомольца М. З. Межидова аьлар:

— Российски Федераьцен деннача доькхаьа совгІаьго ватонийчЕ хьаьнар гІеттаьлу керда къьхьегамо тоьмаьш дихаьр.

Цо аьмкар ХьаьлаЬьцар чаРхий ненаьа мастера А. Г. Стеганова, по аьлар, доькхаьа совгІаьте жоп а луш, коллективе ше ГІаьуьхІта къьхьегамо ювхьо ЛебА а дерриГа. В. И. Ленин ваьхьа дийнаьха деш 100-гІа ну дизара яьха майоЬатІа ниьхьь а ГІоьрьЬ.

Митинга доькъашхошца — Грозненски вагонен депо ЬаьнЬаьна, инженерно-технически болЬхошца, ГІулаькх-на наха ТІаьнйар КПСС Центральн Комитетага доЬьйте пИсьмо, ну тІа белгалдаьккхьаьл Российски Федераьцен Октябрьски революце орден ялаьрах дуьхьаьлЬаьна шоьга ГІаьдбаьа а доькхаьл деш а да, Всех письмо тІа, тІоьшш даьхьна къьхьегамо ЬоьаЬ тІа Нохч-ГІалгІай АССР а Российски Федераьцен ювхьо-ЬоьдаьН эйлерах, уьш ЙІаьхий революционни Пемий а къьхьегамо а традицин ялаьрах.

Митинга доькъашхошца тешаьн белар, экономически реформа, ІаьмаьнЬаьрда тІа къьхьегамо ВІаьшІаьхьаьгІаьнна, производственни процессиГа автоматизаьцен механизация яра перриГа торонех пайда а ийбеш, В. И. Ленин вахна дийнаьха деш 100-гІа ну дизара ЬаьЬа майоЬатІа ханал хьаьхьа ХьоьчаьнЬаьна ца социалистически декхарех йоьшш сийлаьнна доькхаьгІаьрг хьаьнар.

Дукхха а нах гуьбена митингашца хьаьр мишта Нохч-ГІалгІай химическен завода, «Селькозтехнисийстрой», «Октябрьмебель» НПУ, Октября шерагера районе кхьаьна предприятийн организацийн коллективашца.

МАЛГІАБИК. Городе мехкаьлЬаьнна гІаьдбаьа, Советски Россех доькхаьа а деш тІаьнйаьр Российски Советски Федераьцен Социалистически Республикаьна Октябрьски революце орден ялаьрах доЬа СССР Лаьхкьеьарчд Совета Президиумна Указ.

«Малгобекнефтаьн» 3-ча промысла бохлой митинге йоьшш къьмьаьл деш, мехкаьлЬаьна доькхаьчА оператора И. Кукина, П. Батыжева ерриГачА коллективна шерагера барКал доькхаьр Коммунистически партие Центральн Комитета а правительстаьна а Россе къьхьегамхой революцийн, тІемай, производственни тІрьвийй лаьхьа кхаьх барах. Лаьр тешаьн белар, совгІат ялаьрах жоп а луш, В. И. Ленин вахна дийнаьха деш 100-гІа ну дизара ЬаьЬа майоЬатІа ниьхьь а ГІоьрьЬ. Цо ваьхьа ваьнна ЬаьЬа ниьхьь ца ЬоьаЬаьгІаьрг, ше шера ялаьн хьаьл хьаьна хьоьчаьнЬаьргІаьрг.

Дукхха а нах гуьбена митингашца хьаьр мишта мехкаьлЬаьна управлене транспортаьн конторе, цхьаьлаГІен цоьлаГІен промыслашка, тохкаьна кІоьрга буруш лаьттаьча конторашца. Цаьрех ЙаьрЬаьр ТІаьнйар КПСС ЦК аьрсаГІа ЬоьЬа письмо, цар тІа мехкаьлЬаьнна доькхаьйаьду йоьшш коммунизм ЬаьЬаьн кхы а ЙаьгІа къьхьегА ДаьрхІа хьаьр.

ОРДЖОНИКИДЗЕВСКИ. Российски Федераьцен Октябрьски революце орден ялаьрах доЬа ювхьо мехкаьлЬаьна ЬаьЬаьн ЬаьнЬаьн ЙаьгІаьнна ГІоьлла. Из дог ГІоьлаьна ГІулаькх ЛаьлаьнЬаьн ЙаьгІаьнна ТІаьнйаьна ТІулаьн.

Йоьхьа митинг хьаьр Серноводскин, ПиГа гуЛевскаьр Ленина мІеЬаьгІча ЙуртбоЬаьнна артела 250 къьхьегамо. Уьш ЙоьЬаьна хьаьр ца ЬеШ ЙоьгІаьн ЬаьЬа ЬоьЬа цар - ЬоьЬаьмашца хьежаьча. ЮбилейнИ ну, из чІогІа ЙаьгІерга ЬаьЬ беш чаьхьаьнЬа ДаьЬаьЬе я, ярше хьаьр ЬаьрЬа, стрЬаьЬаьн колхозхошца. Октябрьски ЙІеЬ тІаьхьочІ колхозе рапорт дезаьр цхьаьхьа я ЬоьчаьнЬа ца доьлаьш ерриГа а ЙуртбоЬаьнна продукце тІаьнйаьр

РАЙОННИ ПАРТИЙНИ КОНФЕРЕНЦЕШКАРА

ДАЬЧОАХ КХОАЧАМ МА БЕ

Ужх деношка Наурски районна партийни организацие XIX конференци хилар. Ер итогаш йиг шин шера партийни организацие ваьча балка, дахо йолча хана де дезарашш белгалдаьзар.

Конференце доклад ьаьча районна хьалхарчу секретаре нов. Пожидаева а прочеех кхаьмнаш даьйна делегаташ Рустамова, Ряженсе, Закутняк, Тимсоева, Смирнова, Тавитамирова, Аверкиеве, Фисенкое, Ниголова Затопа, Газиева, Демченко, Кучугура, Доценко а белгалдаьхьхар партийни организацие хьалхийца районна къаьстамхоша КПСС XXIII-ча съезда решенеш кхочушдьяьна дикка толамаш даьха хилар. Толамца кхоачашъ районна предприятеша, колхозаша, совхозаша промышленни а коргебахьамца а продукци хилхара планаш йазййна социалистически деларашш, дикка тІехьоачашъ ньччаьхьхенга ялат, дуйх, шера, тха, бьаьнаьрашш, гидуранш йохкара планш. Районна енний РСФСР Министрий Советан КПСС-ен карарчу кара тесл Ше байлаьх. 1966 — 1967 шерашца 137 сеца правительственни совелашташ деннад.

Ужх пятилетка хьалхара ши шу къаьстта лоарХІаме хинна районна боахамашца. Духхьал 1967 шера деннат пачачаьхьийнера 14642 тонн ялат, ин хуо планна 225 процент. Шин шера 6602 тонн тІаьхьийтал районна боахамашца чулаьца ялат.

Дика хьалхет механизаторашца хьаьд делаьрашен. Ньаьтта зелаьдна культура лаьхта а лоаттаьш 21541 гектараьх хІаьрне чІара 19,3 процент ялат чудиват районна боахамашца. Къаьстта лика хьийнаьт елат Кировен Ленинен цІеарІйна, «Терский» совхозашца, Ленина цІеарІйна колхозе.

Комсаш леламу дувцаш докладчика а делегаташа а белгалдьяьхьхар комсий планташен тоаьра районна колхозийн соколийн къаьстамхоша дика балхаш ладь хилар. Цьхьаьнца комсаш чулера план кхочушйийна йийцеш. Къаьстта ер лаьттаьхьа 1967 шера. Планах чуя лаьрТІаьр 63 эзар тонн йолча чуенарш 50 эзар тонн мара ян. Комсаш леларча барзІ совхозаш дуттьяьна кІаьнна Кирова цІеарІйна совхозо мара кхоачашъьна плам.

Дика къаьнийгда ужх шера хьийзаш делаьдераша. Дикка лиййна районна боахамашца хьаййаш, лиьхлуш йоаІа цар продуктивность, 1967 шера 1 декабрь тІаьхьачуьнна ньхьца шера 1966 шера ер ньхьца яьхьачуьнна 4736 центнер дуьхьаІа я. Шерагаш шерага дуьхьаІа доаьхьх тха. Нагахь санна 1966 шера дуьхьаьнца хІара бІаьх гектараьх лоаьрХІаш 422 килограмм тха дьяьхьаьдаьр, 1967 шера — 465 килограмм дьяьхьаьд.

Къаьстта теркам тІаьхьийта дийцар конференце лІаьхо ер делаьрашен. Докладчика а делегаташа а белгалдьяьхьхар хьалхар партийни организацие боахамашца ужх шера план а пятилетка а толамца кхоачашъьна дезарашш. Юрта боахам дегІайолаьнца боахар цар, хьаьдола толамаш даьхьаьдаьр а дуьхьа а пайда на эзаш йоаІа тероташ. Районна боахамашца терра даьха да комсий планташен. Дуьхьачу боахамашца лертІа гІулакх дан парка. Ужх шера комсаш дика хиннаш, хІара аьтна шу дика дахар. Цьаьбаьхьа ту мичча тайнера дале а ченсаш дикагІа хуттаьр, ер гІаьх санна шера планташ тайнера гІулакх даьдаьраьр. Ин хьаьдох ужх шера хьалхалатта бригадашца даьхьа толамаш. Районе ньхьца лаьхьчІаьна 42 центнер комсаш йийнай гектараьх тІаьра, хІаьта «Победа» ялатчу совхозе Л. Иванова кІаьрнера латтаьна бригаде — 60 центнер. Дуьхьачу боахамашца киййна я комсий бешамаш, лиьнача тайнера хий, дехкаш, боахамца йІаьнІехьаьхьабаш кхаьчаьраш, чуьнаьца хана йолеташ дуьхьа йоа комсаш 1965 шера планаш 86320 тонн комсаш чуа елаш да лаьрна боахамашца, цьхьаьнца. Ин план кхоачашъьна хІаьн а боахьонца оарІаьІаьхьабаш комсаш лелаьча балхийий кулаьгийн специалисташ. Ужх шера совйеда таьхьаьн ІІа а тІаьхьаьн ешаьнна 6,000 гектараьх толаьрца 3213 гектар мара ян.

ЙоаьгІаьча тайнера йоаьхо ян болх, лоашта яьца бІаьвовей ьаьлаьш хилийтара а, «Грозный» объединенийн лертІа йоаьхо ян соколоштца болхлоьнца чуьхьа ценош, баьвеш, берий учреждеташ хьаьрца.

Хьиййай боахамера гІулакхаш дуьйцаш чІоаьгІа белгалдьяьхьхар конференце хьиййаш ийбадена, цар продуктивность лаьхьена, ун доаьхьарца

Отчета хана дикка чІоаьгІа а ешай дегІа а ешай районна партийни организаци, толамийн цуьнан состав, ньхьца: ваьнаш а тІаьнйаш, социалистически деларашш а кхоачашъьна, къаьстера коммунистий бешкотаьн дахьбеннаш. ДикагІа кхоачашъ баьннаьн коммунисташ йоаІ уставийн деларашш. Тоаьрш боагІа кхоачаьна коммунисташ ер баьх.

Партийни организацие дуьхьаІа теркам тІаьбоийтт экономика чІоаьгІа-ца, продукцие лІаьдаьр лоьхца, къаьстера оасарле лаьхьара, кхаьсаьна дисциплине чІоаьгІа дитанта. Даим черо ю районо а партийни комийна а кадраш хьаьрадаьр, ун балта тІа Дзержинскийца, царна кхетам бІаьра деший. Дика теркам тІаьхьийтт партийни организацена комсомольски организацей, советий бесх тоабара.

ДикагІа Іовин коммунисташ марксистке - ленинскин теори, захкевнаьй политически образование йоаьдийна боарш. Районе болх беш я 7 вохьаьнца политикоца, марксизмаьнца лаьрдаш Іовин 35 школа, 16 семинарски группа, цига дешаш на 1175 гаг, ер даьхьа 798 коммунист, 161 комсомолец сайриийнера заочнийн университеташ заведенийца дешаш ьа. 230 информатор ер политически болх беш. Цьхьаьнца пренеех къьмаьл ешаьна делегаташа кІаьнг кІаьнг тайнера организационно-партийнийн партийно-политически балтах заьна. Цо хьалхьа районо а вохьаьнца партийни организацена а ну гІулакхаш йоаьгІаьча тайнера теркам тІаьбоийтаьн ца хилар. Цуьнца кхьийолча партийни организацена эсала ер болх агитаторца а политинформатора рашъ а, кІаьнга а беседа «Рассвет», «Ше байраьх» ьаьча колхозашца, Кирова цІеарІйна совхозе, кхычаьхьа.

Районни партийни конференце гІулийца резолюци ер белгалдьяьхьхар 1968 шера а пятилетка шеделеча шерашца а партийни организацена хьалхьаьца лаьтта деларашш.

Партийни конференце даьхьа лоаттаьн хилар КПСС обкома секретарь нов. М. А. Дорохов.

Конференце хилар КПСС районна керда состаран областной партийна конференце бахийта делегаташ. Организационийн кІаьнгаш хьалхара секретарьца лаьрнера нов. В. И. Цоканаев, шиллийчу секретарьца нов. М. Карагичева, секретарьца нов. М. М. Керинов.

М. ГАДАЕВ.

КОММУНИСТИЙ ХЬИНАР ЛАКХДЕ

Иййеш а ала доаХІаш а сал Заводской районе химкийнийн мехдьаьтта чаьнкдьяьхьхийр районе. Районна промышленности ларттера доаьхьоно да мехдьаьтташ, мехдьаьтта чаьнкдьяьхьхар. Республика а цух таьхьа ерахьа а дика лоьхо районна кхаьстаьнгой сий лоьхо гІулакхаш, цар къаьстегна тІаьнцеш. Керда пятилетка хиннаьхьа хьалхьаьца. Сийлаьхьа «Йохкучаьнна революци 50 соьга керда приборн автоматн. «Грозненерго» предприятийца производственна мехдьаьлаьнгІ 200 горта мероприятеш. Цар экономийн эффект 1 млн. сом ьа.

Техникийн прогресс дегІайолаьнца боьхкна лаьрХІаш болаш ба Іаьмтохкамен проектно - конструкторских организацийн болх. Цар балта чаьнадаьш терго ийй парте районо Гилаьнеен производственни комбинатан кІаьнг ьаьча йоаьгІаьча дуьхьа мероприятеш чаьхьийтаьй. Производствацара шолий бухьан Іаьмта-тохкина организацена чІоаьгІаьча массеен конференци хиннай отчетин ньхьа районе.

Ньхьаьнцарна партийни организацийна, партийна районо болка теркам ТІаьлийтаьй Іаьмен лерда тІа къаьстегам кІаьнгІаьхьабаьхьаьнгаш кхоачашъьра. Цу доаьрХІамера деша чІаьтаьй ши конференци хиннай районе. Цигга иогаьн йиг баьха балка, хоадам бола рекомендацаш ТІаьйнер Іаьмен лерда тІа къаьстера кІаьнгаш кІаьнгІаьхьабаьхьаьнгаш. Отчетан хиннаьхьа 33 рекомендацеш. 22 кхочушйийй предприятеш, 447 эзар сома ьаьха эффект ьІаьр царех.

Техникийн прогресс дегІайолаьнца, дуьхьар конференце, боьхка лаьрХІаш лоаьр рационализаторашца, изобретательаьнца. Цунна-техникийн ворчеш ер районе. Отчетин ньхьа еннаьча 14300 рационализаторийн предложеницт районе производственни ньхьца ьаьхьаьлаьй 12000 предложеницт. Цар еннаьна экономийн эффект 5,2 млн. сомагга баьхкочІаьна а.

Экономика дегІайолаьнца, хьаьда толамаш дуьхьаьна даьхьа дуьхьаьдеш а ер партийни организацена ньхьца къаьстамхоша ньхьа бен болча организаторийн идеологийна балхаш. Районни партийни организацена тубІоаІа 198 ньхьаьнца партийни организаци. Цар деллаьн хьаьнара кІаьдра ьаьхьаьдаьн болаьхо ьаьй парте райомо. Цун бюро заседанеша, райкома пленумашца, партактивашца ньхьца ешаьй ьаьхьаьдаьн терго ьаьй парте райкомо предприятийн ньхьца ьаьхьаьдаьна партийни организацийн. Ужх доаьрХІамера ешаьй дийцаш парте райкомо предприятийн ньхьца ьаьхьаьдаьна. Къаьстера йоаьхо ьаьй партийни организацена мехдьаьтташ а мехдьаьтта промышленности дегІайолаьнца, керда объекташ хьаьдаьра. Ужх ченаьхьарна хана А. Шерхонов цІеарІйна нефтемаслоаьдаьрен, Грозненски химический комбинатен хьал а ьа эксплуатаци ешаьнай ерриганийн говарІаьм болаьхьо объекташ.

Нийтта бокхе болх чаьхьаьнхьаьн техникийн процессийта регулированийн арен царна автоматически тІаьхьокам доаттаьйнера гІулакх кхоачашъьна. Ужх шера аьхьхьал КПСС XXIII ешаьда цІеарІйна керкинарш оттаьйй 50 совгІа керда приборн автоматн. «Грозненерго» предприятийца производственна мехдьаьлаьнгІ 200 горта мероприятеш. Цар экономийн эффект 1 млн. сом ьа.

Техникийн прогресс дегІайолаьнца боьхка лаьрХІаш болаш ба Іаьмтохкамен проектно - конструкторских организацийн болх. Цар балта чаьнадаьш терго ийй парте районо Гилаьнеен производственни комбинатан кІаьнг ьаьча йоаьгІаьча дуьхьа мероприятеш чаьхьийтаьй. Производствацара шолий бухьан Іаьмта-тохкина организацена чІоаьгІаьча массеен конференци хиннай отчетин ньхьа районе.

Ньхьаьнцарна партийни организацена, партийна районо болка теркам ТІаьлийтаьй Іаьмен лерда тІа къаьстегам кІаьнгІаьхьабаьхьаьнгаш кхоачашъьра. Цу доаьрХІамера деша чІаьтаьй ши конференци хиннай районе. Цигга иогаьн йиг баьха балка, хоадам бола рекомендацаш ТІаьйнер Іаьмен лерда тІа къаьстера кІаьнгаш кІаьнгІаьхьабаьхьаьнгаш. Отчетан хиннаьхьа 33 рекомендацеш. 22 кхочушйийй предприятеш, 447 эзар сома ьаьха эффект ьІаьр царех.

Техникийн прогресс дегІайолаьнца, дуьхьар конференце,

Советск Украина 50 шу дизарга

УКРАИНА—СЕЛХАН, ТАХАН, КХОАНА

Алексей ПОЛТОРАЦКИЙ,
писатель

Дийна гордовой хІаза а дагаваГІаш болча нахах ва со се. Соца кайна бІаргалайнца. Цун императорскин Вовалле пачахьа хІиттаза Никитина дахьІана. Ву долийн болча файтина тІа я вагІаш Бибиковсин бульваре — графа Бобринскина дегІа паментийн дахьІана моттаг хІаьна Кеме чагарг чаьнна этаж хьалхарна советскин комендант Никола Шорса оІз говра баьчуш статуя вгІачу. хІаьта вийсеш дечьа ойтІарьаьс хІиттаза Никитина дахьІана чоьнна. Ву хана Шевченкин бульваре Іохьхьаьна моташ вгІаг. Іо́ш болчаьнна Іо́ш болчаьнна хана гитлеровсин захчиканаш ерзаш дІаьвьаьнна уж. Цхьа-бакъа. Кеме мукьаьнчьаьнчьа тІехьагІа таьхьаш юхь я дІаьсІай, шоьлгьа ешт шу хьалхарчу цига вгІаьрелгоьтІа ца уж.

Киевскин ушаьнкина гІорда дІеоодачь хана дагаьх: хІаьна Чиловскин оІзна, хьалха Столыпинскин оІзна хиннана ушаьнгІа хьаьдаьнна дІаьнна. Іо́ш дахьІана дагаьнна ло́ьн дах ца ло́ьнна. Кранштатка хьаьнна ваьгІна ваьгІна ваьгІна ца. Кранштатка ваьгІна ваьгІ

БЕРАШТА — ЭСТЕТИЧЕСКИ КХЕТАМ

Бера уйла хьалхьие, из нийсачо новкъа ерзие, цунна новкъостал ие, бIаре, берг, кхыйола мазие санна, из уйла лаарХIаме эшаш хилар лIадовийташ кхетам бала бела бера. Бера лелар хьехар чоаллаьнера ГIулакхана буташ бала бера беза бера лун бола эстетически нравственни хьехам. Цу ергиргача чоаллаьнера процессе нийса лостам телаш тина деза гуманитарни предметаш — история, географи, искусство, къьсттуа литературе произведени. Масала, «Бородино», «Купецах Калашниковх дола илли», «Дубровский», «Капитана Бол» аьрарш санна бола произведенаш берана хина кхетарна хьахтче а лIайовийта еза цу произведенашца нийсаи бола собственн, ух хинна зама.

А. С. Пушкина «Кавказ» аьх стихотворени Ямаева хана лелаьрзоцца хьоаз «Военногуманистическ книгъ» аьх кинофильм. Берашца гу Дарьях, Кайшаурсин кхуъ, кхыйола моттигаш, решета далура Пушкина бокхачна безашца нийсаи бола моттигаш. Нутыкхоаз ихьана берашца гобеаких вай эсхана Кавказе, Сборгагу масса Тайри, Цимхаро Арзгиз...

Эстетически хьехам бахарх йола беседаш лиха № № 16 бола школе-интернатца, «Советски художествений творчество В. И. Ленина образе» аьх тема оттаьйл цар. Биртинех лаьца кхыйола беседаш вайI. Из лаьцьна воспитателина берашца Ленинах Йола беседаш йир, хуьрзиран лийлар, стихаш йийнар. Из бахьан долаьн берашца дика кхетийора картинашца хьахьтучъа Ленине образ. В. И. Ленина берара ца Iомьечча хана берашца «Шарградайтар «Ленин дих ту дахьначъ хана» аьх картина.

Владимир Ильичах йола картинай молларга пицл оттийр берашца кхе кIира ахьчча. 7-ча классе лелаш бола Кийнта дика кхетарг хилар дийцаре ерзие оттаьх беседаш. Цуо Чечьаьгга дийцар Пилаковна «Ленин» аьхен бола произведенаш берашца хина кхетарна хьахтче а лIайовийта еза цу произведенашца нийсаи бола собственн, ух хинна зама.

А. С. Пушкина «Кавказ» аьх стихотворени Ямаева хана лелаьрзоцца хьоаз «Военногуманистическ книгъ» аьх кинофильм. Берашца гу Дарьях, Кайшаурсин кхуъ, кхыйола моттигаш, решета далура Пушкина бокхачна безашца нийсаи бола моттигаш. Нутыкхоаз ихьана берашца гобеаких вай эсхана Кавказе, Сборгагу масса Тайри, Цимхаро Арзгиз...

Эстетически хьехам бахарх йола беседаш лиха № № 16 бола школе-интернатца, «Советски художествений творчество В. И. Ленина образе» аьх тема оттаьйл цар. Биртинех лаьца кхыйола беседаш вайI. Из лаьцьна воспитателина берашца Ленинах Йола беседаш йир, хуьрзиран лийлар, стихаш йийнар. Из бахьан долаьн ка бIаьгIаьн бола теркам тIаболийт лелаьрзоцца эстетически кхетам балара. Из кхетам балара методически нийса оттаьх беседаш ца ерзие. Цуо ергиргача чоаллаьнера процессе нийса лостам телаш тина деза гуманитарни предметаш — история, географи, искусство, къьсттуа литературе произведени. Масала, «Бородино», «Купецах Калашниковх дола илли», «Дубровский», «Капитана Бол» аьрарш санна бола произведенаш берана хина кхетарна хьахтче а лIайовийта еза цу произведенашца нийсаи бола собственн, ух хинна зама.

А. С. Пушкина «Кавказ» аьх стихотворени Ямаева хана лелаьрзоцца хьоаз «Военногуманистическ книгъ» аьх кинофильм. Берашца гу Дарьях, Кайшаурсин кхуъ, кхыйола моттигаш, решета далура Пушкина бокхачна безашца нийсаи бола моттигаш. Нутыкхоаз ихьана берашца гобеаких вай эсхана Кавказе, Сборгагу масса Тайри, Цимхаро Арзгиз...

Эстетически хьехам бахарх йола беседаш лиха № № 16 бола школе-интернатца, «Советски художествений творчество В. И. Ленина образе» аьх тема оттаьйл цар. Биртинех лаьца кхыйола беседаш вайI. Из лаьцьна воспитателина берашца Ленинах Йола беседаш йир, хуьрзиран лийлар, стихаш йийнар. Из бахьан долаьн

Физкультура урокаш йола ка эстетически кхетам дика ду берашца Уруш-Мартанан №№ 1, 2, 3, 7 йолча интернат школашца.

Районерча школашца дика ю поезе сайренаш. Уьхьаз берашца ин ширан хьаьл, стихотворенеш, советски поэтий вахарах тоьчечстаьлн лаьца къамахьан ду. ГитIарча интернат школе йир берашца Кавказе, Сборгагу масса Тайри, Цимхаро Арзгиз...

Эстетически хьехам бахарх йола беседаш лиха № № 16 бола школе-интернатца, «Советски художествений творчество В. И. Ленина образе» аьх тема оттаьйл цар. Биртинех лаьца кхыйола беседаш вайI. Из лаьцьна воспитателина берашца Ленинах Йола беседаш йир, хуьрзиран лийлар, стихаш йийнар. Из бахьан долаьн

Цу тайпара, районерча школашца хьахьанарча классийнарца дика лаьцьна классийнца кхачийна ергиргача уроьмина тIаьна зан аьхна лелаш хьехьанийца а берашца эстетически кхетам ду.

И. МУНАЕВ,
Уруш-Мартанан районО элементуьйш.

СПОРТ

«ТРУДА» ДИКАГIА БОЛА ШАХМАТИСТАШ

Городской шахматни клубе «Труд» ДСО хьалхара мотти ахкара хьаьл лIайийхар республика пих болаьнгIа болча шахматисташ. Цунна дахьл лоацаш кхоЙтта саг вар. Цунна эсхе спорта мастер В. Дорошенко, ух мастерлаьца кандидат ужиал пIалвагIа разряд яраш. ТIехьарчо хьехьчаш гойтар хьаьл Дорошенко Вадима. «Труд» ший лоймерча спортивни общества чемпион хилар цих. Иш аз очко я цуо.

ШоллагIа мотти мастерлаьца кандидат болча А. Хасанова кхачар (15 очко), кхоалаг1а мотти ин хьаьл ваьна лаьцарет ахкара кхоалаг1а вела шахматист мастерлаьца кандидат Хинт Александр—7,5 очко. Йалор йолаг мотти тIех тайпара ахьмаьлар: ГIулакгIа мотти: З. Райсаьн, цун тIехьа Г. Карандеев, тIемаца А. Богданова. ХIаьрше 5,5 очко д. Р. Ахмедова, Б. Колодкина, В. Мостовская. КетаагIа мотти мара ахкачийнар В. Катровскеть.

Йалор йитгуо блаьнгIар мастерлаьца кандидата Ирмагин Владимира а. Иш очко мара ин цуо. Цунах хьаьлгIийтачъа мотти мара ваьн.

Цкъаьн хьаьна горозкий шахматни клубе лIаьнгIаьлар Нохч-ГIалгIийте хьалхара мотти ахкара массенни пенуйнийтьйн ахь. Хьалхе хIаьрше ятонкех парти лоаьлийй. Массарет хьаьла ба А. Мальсагова Г. Зайбина. Цар ахкахка очко я.

В. Жук-Грибанов.

ХАЙЧА ДИКА ДА ВАЙ МОАСТАГIА—КIУРЗ!

Бунцарбар кIура ба, массазарбар сиена бала, цIен чемнаш, барзкъаьш, дегI бIеаьнна бола кIура! Из цуо тIагIоннера, косметически свойство мара ец, цун бонцарна бола кIаьрна сиена лаг ваьна, ма вагI, кIурзо технологиеца ца до тарчуо лакарах. Шу мадарра дуьца дезаьн дола доаг уьх тайпара да.

КIура — IаьнаьчIа кIаьла порошок я, цун цIа гIаьнн IIаьнаьнна хIаьнаьрзийна 100 кIадратин метр мотти. IIаьлгIача кана тIаьтIа лелаш я 5—7 кIилометр ганна дIабодаш я цуо кIура.

КIурз эгIар, дукхагIа IоЙ кIаьрна кIор, торф, мегIаьлгIта доагIош кхача. ЦIаьбанна, из дукхагIа гIиларн ца хилар йолоччо тIаьмаш тайпара ьаьжна лиина ца IеШ, из доагIаг кIаьрна хьаьжна я цуо. ЭгIара эсалагIа бола чотта хуьл дукхагIа кана бо дика хьаьлзаьн йолаьчча цIаьгIарна ешаьнеш, цIаьгIарна порошоьнеш бола фабрикашкарчен мастерскашкарчен кочегарийн. Тоьлн дукха кIурз фиша урагIуьйтIе цIаьлIочча йолкиййа промышленни предприятиешца я, паровозаша, автотранспорта. Из бахьан долаьн дукхагIа городийн районийн фу бIаьлар кIурз, сиена, кIурзо, газеьгIа. ЦIаьйсача промышленни районаш тIа дукхаьн кIурз доаг латтаьш хуьл. ХIаьта кIурз доаг дIаиййаьна фон цIенаьш хьоалаг1а даьсна йIор; химически газаша бIаьгIа ньатта, ен IаьнарI, ньатта тIа йолаьа хIаьмаьн боаьо.

Советски здравоохранение хьоаьн сам лоаттийр атмосферр бIаьхарца цIа. Заьсхьа цIа зубоматр фиша 0,05 миллиграммаьл дукхагIа кIурз тина йеш ец, цийсъаьрна бола бокхаьн кIаьрна болаьш я бецо а. Довогрна, кIурз, гIаьнн дола гIаьнн — из я рак хьоаьгIа бола вешастеш лаьо шийн тайпара мегIаьлгIа. КIурз, ца дикъа лаьца дагьлаьнна дукхагIа кIаьрна ца IеШ, цунна гонаьхьчонца я. Цунна

Сенатарин оборон оргашца лаьдаьлаьрн дола гIаьнн гIаьнгIа къастте шийн тайпара оатхаьнна оттаьйл дукхагIа гIаьнгIа предприятиешца. ДукхагIа гIаьнгIа йолаьчча, цунна гонаьхьчонца я.

Сенатарин оборон оргашца лаьдаьлаьрн дола гIаьнн гIаьнгIа къастте шийн тайпара оатхаьнна оттаьйл дукхагIа предприятиешца. ДукхагIа гIаьнгIа йолаьчча, цунна гонаьхьчонца я.

Цкъаьн легковой автомашинаьн 7 сиенаьн бола боча гIаьнгIа лелаьчча мотторе ярийнуьс 0,6 миллиграммаьл кIаьчначъа бензинерн. Кортторча мегIаьгIаьнгIаьра фо мел чIоаьгIа бIаьдаьнна ца хьаьл дийцаьлаьрна.

КIурзн цунах дIаийна зулмаьрна гIаьнгIа фиша цIаьна пенгIаьна бола, хIаьта пицен кIаьчначъа — гIийса ну, цун тIаьнаьгIа цIийх да а кIийте, ярийнна оргашца цIаьгIа дIаьсаьт. Тоьлн а ец, цу тайпара бIаьдаьнна фо пIаьлхьча хана чуьгIаьн бола наьна седоаьнна лелаьчча наьна, бронхаьта яранчаьн хатарш гIаьр.

Уьш тIехьарна 20—30 шера дерригчаьн мехьаьнна дукхагIа гIаьнгIа тахкаьнгIан ран йола гIийнн. МегIаьгIа ду цун бIаьнгIа. ЭгIара хьаьлаьрна оргIаьнна — мастер-класташ IIаьлхьаьча цIийнен пеатаьнна. Цунна ца IеШ, ца IаьнаьчIа. Цийсачча промышленни районаш тIа дукхаьн кIурз доаг латтаьш. Цийсачча промышленни предприятиешца. Цунна ца IеШ, из доаг ваьна, кIурзо, газеьгIа. Цийсачча промышленни районаш тIа дукхаьн кIурз доаг латтаьш. Цийсачча промышленни предприятиешца.

«Де доагIаг дерга ший предпринимателлагIа» — цу тайпара лаьуна а лолаьн къастеьнгIаьнна кIалгIаьлгIан социальни тIаьмаш йIадаьа гIийтан хIиара хуьльна протест ец болча бодлолой - металлистий манифестаьн кIилар малхбузенгемарнаьн Нохчийна промышленни центра Франбурте-на-Майне. Iо эзар гарта сагО дахьа а лоаьнаьн митинг хилар гороза инженера кийдан тIе. БIаьмаьлаьн лаьца ораторашца тIаьхьаьнан металлургически металлах оаьхьаьлаьн ечен промышленносте отачча хьалча тIаьлдах пийда а эшаьн дукхка хьа бадаьрна дIабоаьхьаьнна алаьнеш лоаьдеьнн бола ца предпринимателлагIа. ХьаьгIаьнна гIулакхаьнна дуьхьаьрна кIоаьсаьн гIулакхаьнна. Бодлолой-металлистий протесто митинг хилар ментта Висбадене а. Шийна а митинге дикъа лоаьцаьн хинкъаьна хьаьжалкийлар забастовкена ен болча Гессен ятача лаьттаьн хьанна промышленности 15 эзар бодлолочунца шийй солидарность хилар.

Классоан кIоьсаьнгI пIе боаьг гIаьттаьн, хьаьхьгIа кIиа йIаьа болча спесобийта кхуьг господаш тиссенаьнца царна гонаьхьара гIийнарш. Морача ун кIоьсаьнгI гIаьттаьр цар, шийй сеогIча пайдаьг кIиьлоа дикъа IIДП ятача неонаьнгIаьн партс чечаьта тIа йIаьта а яаьеш. «Нагахьа санна Таджика партена болча пийлаьнна шийй лелаьнгIа новкъостаьн дерий список кечаьтеьн арамаьхьчаьна, — из-дер «Индустриальнуо» ятача ФРГ пролетарийнеллийний газета, — вайна тIе тIара кIеьнгIа корабелгIаргIаьн тIара пIкольнийн а боаьзан бола, сий деш лелабу бокхийй хьаьжалар».

Долче, истори хьхье лаьно шийлаьлгI, «Лича ту шийна вайнера новстатийла дола классеш? — ятара тIеравар Людвиг Бохард. — Вай ер болх телаиййн болхийн шийй нуьхьгIа йIаьа сообщество я». Шийй дергIаьнарча нуьхьла малийнийн маьлх дела совгIаьгIан тесаьн нуьхьа Тиссен а «Бгаьнна» ятаьнна ца IаьнаьчIа. Цунна ца IаьнаьчIа. Цунна ца IаьнаьчIа. Цун